

Línia 5. Política farmacèutica i del medicament

Departament de Salut. Generalitat de Catalunya.

Text adaptat del Pla de salut de Catalunya 2016-2020 publicat pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. Podeu trobar el document complet a: http://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/Pla_salut/

Introducció

La política farmacèutica i del medicament s'ha d'abordar de forma integral i integrada a la resta del sistema sanitari i dels sectors productius, de manera que permeti millorar els resultats en salut; fomenti l'ús racional, segur, eficaç i eficient dels medicaments; promogui la gestió eficient de la prestació farmacèutica, descentralitzant actuacions en el territori (regions sanitàries) i garanteixi la sostenibilitat i l'accés a la innovació farmacològica.

Implantar una política integral i integrada com una línia dins del Pla de salut ha de permetre articular una visió transversal del medicament dins del sistema sanitari. Aquesta ha de ser una visió que vagi més allà de la despesa farmacèutica, centrada en el medicament com una inversió en resultats en salut i en un model col·laboratiu amb tot el sector sanitari, professionals, gestors, farmàcies, distribuïdors i indústria farmacèutica en benefici de les persones i de la seva qualitat de vida.

La política farmacèutica i del medicament pretén englobar tota la cadena del medicament des d'una visió assistencial i de salut, en un entorn d'equitat en l'accés i finançament sostenible, tot buscant la mirada del medicament com a inversió en resultats en salut i no només com a despesa. Aquesta política ha d'estar integrada en cinc eixos, que donen lloc als projectes d'aquesta línia del Pla de salut:

- 1) Accés a la innovació farmacològica
- 2) Polítiques de prescripció i dispensació
- 3) Compra i finançament dels medicaments
- 4) Utilització de medicaments i coresponsabilització
- 5) Avaluació de resultats de l'ús dels medicaments

Projecte 5.1. Accés a la innovació farmacològica

A través del Programa d'harmonització farmacoterapèutica del CatSalut es garanteix la utilització equitativa i eficient dels nous medicaments, la qualitat i seguretat en la prescripció i l'optimització de recursos.

De manera paral·lela, cal la implementació d'una metodologia i posar els recursos necessaris per tal d'anticipar-se i planificar l'accés de la innovació futura.

Objectius per a 2020

Garantir l'accés als nous medicaments d'acord amb les necessitats de la població en un entorn sostenible.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

- Crear l'Agència Catalana del Medicament (AC-MED).
- Incorporar criteris de cost-efectivitat i la participació dels pacients en l'harmonització dels medicaments i en els processos de presa de decisions en l'àmbit farmacoterapèutic.
- Definir i executar un pla d'accés i pagament de la innovació.
- Crear el radar de la innovació farmacològica per a l'anticipació i planificació del seu accés.
- Desplegar polítiques d'anàlisi multicriteri per a la presa de decisions (MCDA) per a la valoració de l'accés al medicament.

Fita més destacada per al juny de 2017

Creació del radar de la innovació farmacològica per a l'anticipació i planificació del seu accés.

Activitats inicials

Posar les bases per a la creació de l'ACMED.

Fer proves pilot amb la metodologia de l'anàlisi de cost-efectivitat en l'harmonització de medicaments.

Definir un pla per a l'accés i pagament de la innovació.

Definir el projecte del radar de la innovació farmacèutica.

Estudiar la viabilitat d'aplicar el MCDA a l'harmonització de medicaments.

Projecte 5.2. Polítiques de prescripció i dispensació

En l'àmbit de la prestació farmacèutica és prioritari garantir la seguretat del pacient en la utilització de medicaments. Per tal d'assolir aquesta fita és necessària la implantació i la millora dels procediments així com les eines de coordinació entre els professionals que prescriuen i dispensen medicaments. Així mateix, cal incorporar instruments que facilitin el compliment dels tractaments, centrats en el pacient i adequats a les seves necessitats.

La recepta electrònica esdevé un element clau en la prestació farmacèutica, ja que facilita la integració dels diversos col·lectius professionals i l'apoderament del farmacèutic per tal de millorar l'atenció farmacèutica i aportar més capacitat resolutiva al sistema sanitari i per tant, millors resultats en salut de la població.

Objectiu per a 2020

Aconseguir una prescripció i dispensació segura, eficient i de qualitat.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

- Consolidar la recepta electrònica (RE) com a element integrador del sistema sanitari, i incorporar noves solucions de mobilitat i seguiment domiciliari, així com eines de suport a la dispensació segura i eficient.
- Implantar la interoperabilitat de la recepta electrònica amb la resta de comunitats autònomes.
- Desenvolupar polítiques d'optimització i de selecció eficient del medicament.
- Incorporar la prescripció de medicació hospitalària de dispensació ambulatoria (MHDA) i de nutrició enteral domiciliària (NED) en el sistema integral de RE.
- Potenciar la prescripció i la indicació de medicaments i productes sanitaris per part d'altres col·lectius professionals com ara la infermeria.
- Consolidar la funció del farmacèutic com a educador sanitari i d'informació de medicaments, i potenciar la cartera de serveis inclosa en el concert: activitats de sistema personalitzat de dosificació (SPD) i en matèria de medicaments, especialment en poblacions específiques, com ara gent gran i malalts crònics.
- Potenciar l'atenció farmacèutica en xarxa centrada en la persona, i integrar els serveis farmacèutics d'hospital entre si i amb la resta de serveis farmacèutics de l'atenció primària i salut comunitària.

Fites més destacades per al juny de 2017

Consolidació de la recepta electrònica (RE) com a element integrador del sistema sanitari incorporant noves solucions de mobilitat i seguiment domiciliari, així com d'eines de suport a la dispensació segura i eficient.

Activitats inicials

Definir un programa pilot per a la implantació d'una atenció farmacèutica en xarxa (serveis farmacèutics hospitalaris, atenció primària i farmàcia comunitària).

Desenvolupar el Programa d'atenció farmacèutica al pacient crònic complex (PCAF).

Incorporar tota la medicació en el pla terapèutic dels pacients.

Desenvolupar els instruments necessaris perquè els professionals d'infermeria facin la indicació de medicaments.

Projecte 5.3. Compra i finançament dels medicaments per resultats

El CatSalut ha posat en marxa diferents mesures per millorar l'eficiència en la compra de medicaments i reduir les tensions del sistema, com el pagament per resultats en forma d'acords de risc compartit (ARC) entre diferents hospitals i empreses farmacèutiques, l'establiment de tarifes farmacològiques, o el desenvolupament d'instruments per optimitzar la compra mancomunada de medicaments hospitalaris.

Objectius per a 2020

Optimitzar sinèrgicament la compra de medicaments i el pagament per resultats.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

- Aplicar models innovadors per al finançament de la medicació hospitalària (tarifes per procés, esquemes de pagament per resultats, etc.).
- Desenvolupar experiències de compra agregada de medicaments hospitalaris mancomunadament amb tots els hospitals.
- Estendre a tot el territori els acords de risc compartit (ARC) basats en esquemes de pagament per resultats (EPR).

Fites més destacades per al juny de 2017

Extensió a tot el territori dels acords de risc compartit (ARC) basats en esquemes de pagament per resultats (EPR) amb la inclusió dels EPR al dictamen.

Activitats inicials

Estendre els acords de risc compartit actuals a més hospitals de Catalunya.

Crear l'òrgan coordinador de preus i compra de medicaments del SISCAT.

Projecte 5.4. Utilització de medicaments i coresponsabilització

S'ha observat que la manca de coneixement de la població en relació amb el seu tractament està relacionada amb possibles errors en la utilització així com amb la manca del compliment. En aquesta línia es potencien les actuacions per tal de fer arribar informació clínica als professionals de la salut i a la ciutadania, especialment pel que fa als pacients crònics i/o pacients polimedcats. La implementació d'estratègies de formació en l'àmbit de la salut i en l'àmbit del medicament contribuirà al fet que els pacients participin més en la presa de decisions i que hi hagi una coresponsabilització en l'ús adequat i segur dels medicaments.

Objectiu per a 2020

Millorar l'efectivitat, l'ús racional i la seguretat dels tractaments.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

– Potenciar el desenvolupament d'eines, línies d'informació i sistemes analítics transversals de la prestació farmacèutica, sobre la base de criteris clínics.

– Establir un model per a la revisió de tractaments per a pacients crònics i polimedcats i implantar eines per a la millora de la conciliació en la prescripció, dispensació i compliment dels tractaments.

– Establir plans d'actuacions per a la detecció de problemes de seguretat clínica en matèria de medicaments, per tal d'implementar línies de seguiment d'ús segur dels medicaments i l'estimació de l'impacte sobre els usuaris potencials, d'acord amb els sistemes d'informació de la prestació farmacèutica.

– Implantar un model de Pla de medicació per pacient individual i integrat, amb la incorporació de tots els tractaments instaurats en l'àmbit sanitari públic, i garantir-ne l'accessibilitat.

– Potenciar eines per tal d'informar, formar i oferir educació sanitària sobre ús dels medicaments i l'ús racional a professionals i ciutadans: Canal Medicaments i Farmàcia, CedimCat i Butlletí d'Informació Terapèutica (BIT), La Meva Salut, programes d'actualització terapèutica i jornades monogràfiques.

– Generar i difondre coneixement a través de la plataforma GeCoFarma (Generant Coneixement sobre la Prestació Farmacèutica).

Fita més destacada per al juny de 2017

Generació i difusió de coneixement a través de la plataforma GeCoFarma.

Activitats inicials

Establir una política estructurada de revisió i conciliació dels tractaments farmacològics per a tot el SISCAT.

Desenvolupar instruments analítics de gestió de la informació per a la millora de la gestió farmacèutica.

Crear canals i eines que apropin el coneixement del fàrmac als pacients.

Projecte 5.5. Avaluació de resultats de l'ús dels medicaments

Es disposa d'informació àmplia i detallada del consum i de la prescripció de medicaments i és possible interrelacionar els diferents registres sanitaris amb les dades de prescripció i consum. Això permet avaluar la indicació dels tractaments, l'acompliment de les guies terapèutiques, l'efectivitat de les diferents alternatives de tractament, associar els diferents graus de morbiditat i gravetat amb les diferents línies de tractament, i comparar la variabilitat de pràctica clínica.

A més, la creació i l'establiment del registre de dades clíniques (registre de pacients i tractaments, RPT) permet mesurar els resultats en salut mitjançant la recollida sistemàtica de dades sobre l'efectivitat i la seguretat en condicions de la pràctica clínica habitual. Així mateix, les dades obtingudes a través del registre s'utilitzen per a retroalimentar el sistema d'informació i millorar els estàndards de qualitat i eficiència de les prestacions farmacèutiques.

Objectiu per a 2020

Millorar l'efectivitat dels tractaments mitjançant l'avaluació de resultats en salut.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

– Avaluar els resultats en salut enregistrats en el registre de pacients i tractaments (RPT) en el marc del Programa d'harmonització, i donar suport als ARC (acords de risc compartit), a la política de compra i finançament.

– Millorar l'efectivitat dels tractaments a través del benchmarking.

– Incorporar indicadors de resultats en els sistemes analítics de farmàcia.

Fita més destacada per al juny de 2017

Avaluació dels resultats en salut enregistrats en el registre de pacients i tractaments (RPT) en el marc del Programa d'harmonització donant suport als ARC (acords de risc compartit).

Activitats inicials

Implantar un sistema de seguiment sistemàtic dels resultats en salut relacionats amb l'ús dels medicaments.

Dissenyar un model de *benchmarking* sobre resultats en salut.